

3 ДНЁМ НАРАДЖЭННЯ, БДУ!



БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. 26 кастрычніка 2000 года, чацвер, № 13 (1825)

ГІСТОРЫЯ УНІВЕРСІТЭТА

КАРПАРАЦЫЯ АДНАДУМЦАЎ

(да 79-годдзя з дня адкрыцця Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта)

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт — найбуйнейшы ў Беларусі цэнтр вышэйшай адукацыі, навукі і культуры — быў урачыста адкрыты 30 кастрычніка 1921 года ганаровым акадэмічным актам у прысутнасці прафесараў, навучэнцаў, прадстаўнікоў прафсаюзных, палітычных і грамадскіх арганізацый і ўстаноў пры ўдзеле рэктара У.І. Пічэты, наркама асветы ССРБ У.М. Ігнатоўскага, прафесараў І.М. Салаўёва, М.Б. Кроля, Ф.Ф. Турука і іншых. Першая лекцыя ва ўніверсітэце пачалася 31 кастрычніка ў 12 гадзін 30 хвілін дня — прафесар-гісторык Д.П. Канчалюўскі захапіў студэнтаў факультэта грамадскіх навук праблемамі гісторыі Навасіўскага ў эпоху панавання Рыма.

Беларусь, якая калісьці была цэнтрам навукі, асветы і культуры, стала ў Расійскай імперыі ледзь не самым заняпалым у культурных і эканамічных адносінах краем. Таму на момант усталявання савецкай улады ідэя стварэння ўніверсітэта даўно выспела ў Беларусі і патрабавала неадкладнага вырашэння.

Яшчэ ў 1918 годзе Петраградскае аддзяленне Беларускага нацыянальнага камісарыята хадайнічала перад наркаматам асветы РСФСР аб замацаванні за Беларуссю Юр'еўскага ўніверсітэта і пераводзе яго ў адзін з незанятых немцамі гарадоў Беларусі — Віцебск або Смаленск. Акрамя таго, намаганнямі Белнацкама ў Маскве быў створаны Беларускі народны ўніверсітэт.

Пасля абвешчання БССР ЦВК рэспублікі 25 лютага 1919 года прыняў пастанову аб адкрыцці ў Мінску ўніверсітэта. На яго першачарговую патрэбу выдаткоўвалася немалая на той час сума ў 1 млн. рублёў, перадаваліся будынкі гарадскіх устаноў. У Маскве і Мінску стварыліся адмысловыя камісіі для садзейнічання адкрыццю ўніверсітэта. Аднак савецка-польская вайна затрымала падрыхтоўчыя намаганні.

У жніўні 1920 года, пасля вызвалення ад польскіх войскаў Мінска і абвешчання Дэкларацыі незалежнасці ССРБ, аднавілі сваю працу ў Мінску і Маскве падрыхтоўчыя камісіі, якія займаліся падборам прафесараў,

выкладчыкаў, распрацоўвалі структуру ўніверсітэта, навучальныя планы і інш. У працы гэтых камісій бралі ўдзел у розны час акадэмік Я.Ф. Карскі, прафесары В.П. Волгін, Л.С. Міноў, В.П. Пранішнікаў, Ф.Ф. Турук, А.Ф. Фартунагаў, К.А. Ціміразеў і інш. Вялізарны ўклад у станаўленне ўніверсітэта ўнёс будучы першы рэктар БДУ Уладзімір Іванавіч Пічэта.

Новаўтвораная бібліятэка БДУ атрымала прыватныя зборы Я.Ф. Карскага, М.Я. Янчука і інш., а таксама навуковую літаратуру ад Кіеўскага, Маскоўскага, Петраградскага ўніверсітэтаў, Расійскай кніжнай палаты. Для работы ў БДУ былі запрошаны навукоўцы з Масквы, Петраграда, Кіева, Смаленска, Казані і іншых гарадоў.

II Усебеларускі з'езд Саветаў, які праходзіў у Мінску 13—17 снежня 1920 года, прызнаў неабходнасць як мага хутчэйшага стварэння ўніверсітэта. 18 красавіка 1921 года Прэзідыум ЦВК прыняў рашэнне аб адкрыцці БДУ ў складзе трох факультэтаў: рабочага, грамадскіх навук, ме-

дыцынскага. 16 чэрвеня 1921 года пачаліся заняткі на рабфаку. Факультэт рыхтаваў да паступлення ва ўніверсітэт працоўных, якія не мелі сістэматычнай адукацыі. У першы набор прынялі 160 чалавек, у тым ліку 69 рабочых, 72 сялян, 19 чырвонаармейцаў. 8 ліпеня 1921 года было зацверджана першае праўленне ўніверсітэта ў складзе рэктара У.І. Пічэты, наркама асветы ССРБ У.М. Ігнатоўскага, прафесара Ф.Ф. Турука, М.Я. Фрумкинай і прадстаўніка студэнцтва рабфака.

11 ліпеня 1921 года ў гарадскім тэатры пры ўдзеле старшыні ЦВК А.Р. Чарвякова адбыўся ўрачысты сход, прысвечаны адкрыццю БДУ.

Ва ўніверсітэт першая прыёмная камісія залічыла 736 чалавек на факультэт грамадскіх навук, 293 — на медыцынскі, 285 — на рабочы. Заняткі сталі весці 14 прафесараў, 49 выкладчыкаў, 10 асістэнтаў. У гэты час у БДУ працавалі выдатныя навукоўцы: прафесары У.І. Пічэта, М.М. Ніколюскі, У.М. Перцаў, Д.А.

(Пачатак. Працяг на 2-й стар.)

АБ'ЯВЫ

РЭКТАРАТ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне пасады:

старшага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчай лабараторыі лазернай фізікі і спектраскапіі;

вядучага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчай лабараторыі фізікі электронных матэрыялаў;

навуковага супрацоўніка Навукова-даследчай лабараторыі фізікі электронных матэрыялаў;

вядучага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчай лабараторыі фізікі і тэхнікі паўправаднікоў — 1;

старшага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчай лабараторыі статыстычнага аналізу і мадэліравання — 2;

малодшага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчай лабараторыі статыстычнага аналізу і мадэліравання — 1.

Тэрмін конкурсу — адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220050, г. Мінск, Белдзяржуніверсітэт, вул. Бабруйская, 9, Навукова-даследчая частка, упраўленне кадраў, пакоі 406, 407. Тэл. 226-47-64.

ПАДВЕДЗЕНЫ ВЫНІКІ

ЗНАЎЦЫ ГІСТОРЫІ БДУ

Падведзены вынікі конкурсу "Ці ведаеце вы гісторыю Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта?"

Першае месца журы вырашыла не прысуджаць нікому, таму што сярэдні ўдзельніцаў конкурсу не было нікога, хто б правільна адказаў на ўсе пытанні.

Другое месца занялі Вадзім Гігін, аспірант РІВШ БДУ, і Святлана Котава, студэнтка 4-га курса філалагічнага факультэта.

На трэцім месцы апынуліся Юлія Латушкова, аспірантка гістарычнага факультэта, Алена Лебедзева, студэнтка 2-га курса факультэта філасофіі і сацыяльных навук, і Антон Сасноўскі, студэнт 1-га курса гістарычнага факультэта.

Журы вырашыла перадаць дасланыя на конкурс адказы ў Музей гісторыі БДУ.

Правільныя адказы на пытанні конкурсу чытайце на 8-й старонцы.

КАРПАРАЦЫЯ АДНАДУМЦАЎ

(да 79-годдзя з дня адкрыцця Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта)

(Працяг. Пачатак на 1-й стар.)

Жарынаў, Ф.Ф. Турук (гісторыя), І.І. Замоцін, Я.Ю. Лёсік, П.А. Бузук, Я.І. Барычэўскі (філалогія), М.Ф. Бліядуха (геалогія), Б.М. Беркенгейм, М.А. Прыляжаеў (хімія), У.К. Дыдырка (матэматыка), Е.Е. Сіроцін, А.К. Успенскі (фізіка), М.Б. Кроль, С.М. Мелкіх (медыцына) і інш.

20-я гады — адзін з самых дынамічных перыядаў у гісторыі БДУ. У гэты час-усё было ўпершыню: першыя студэнты, першыя факультэты, першыя кафедры, першыя навуковыя экспедыцыі, першыя выпускі першых беларускіх спецыялістаў з вышэйшай адукацыі.

Самым буйным і шматпрофільным у БДУ быў факультэт грамадскіх навук. У 1922/23 навучным годзе на базе двух яго аддзяленняў быў створаны педагагічны факультэт, які ў далейшым стаў базай для стварэння новых факультэтаў. Факультэт грамадскіх навук быў рэарганізаваны ў 1925 годзе ў факультэт права і народнай гаспадаркі. Медыцынскі факультэт пачынаў працаваць на базе гарадскіх бальніц, пазней былі арганізаваны агульнаўніверсітэцкія і спецыяльныя клінікі.

У сярэдзіне 1920-х гадоў навукальны працэс у БДУ наблізіўся да патрабаванняў народнай гаспадаркі і культуры рэспублікі. Гэтану спрыяў пераход усіх дысцыплін на беларускую мову выкладання. Працэс беларусізацыі працягваўся да пачатку 1930-х га-

доў і прынёс добры плён. У той жа час выкладанне ў БДУ ішло не толькі па-беларуску, але і на рускай, польскай і яўрэйскай мовах.

У кастрычніку 1927 года ў БДУ адкрылася аспірантура. Універсітэт усталяваў трывалыя сувязі з навукоўцамі Германіі, Літвы, Польшчы, Чэхаславакіі. На факультэтах пасляхова развіваліся студэнцкія навуковыя таварыствы.

У лістападзе 1927 года паводле рашэння VIII Усебеларускага з'езда Саветаў быў закладзены першы камень будучага Універсітэцкага гарадка, які пабудавалі на працягу 1928-1930 гадоў.

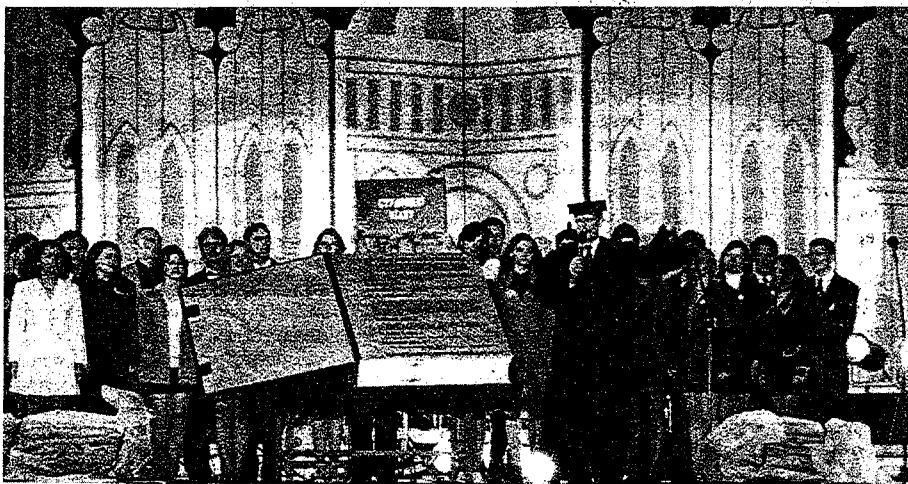
У пачатку 1930-х гадоў універсітэт адыграў значную ролю ў стварэнні сістэмы вышэйшай адукацыі на Беларусі. На базе яго факультэтаў былі створаны Мінскі медыцынскі інстытут, Мінскі юрыдычны інстытут, Беларускі інстытут народнай гаспадаркі, Мінскі хіміка-тэхналагічны інстытут, які ўвайшоў у склад Беларускага політэхнічнага інстытута, і шэраг іншых. Клінічны гарадок БДУ стаў 1-й гарадской бальніцай, а яшчэ ў 1922—1926 гадах першы бібліятэчны збор БДУ быў ператвораны ў Дзяржаўную бібліятэку Беларусі. Навукоўцы БДУ ўдзельнічалі ў стварэнні Інбелкульта (пазнейшай Акадэміі навук), буйнейшых навукова-даследчых устаноў. Крокі ў дзейнасці ўніверсітэта — гэта ліквідацыя непісьменнасці, фарміраванне нацыянальнай сістэмы вышэйшай адукацыі і

навукі, аднаўленне айчынай і засваенне сусветнай культурнай спадчыны. Больш за тое, універсітэт як асяродак адукацыі і навукі на тыя гады натуральна пераўтварыўся ў цэнтр грамадскага і палітычнага жыцця Беларусі. Гэтая яго місія арганічна распаўсюджвалася амаль на ўсе сферы дзейнасці маладой беларускай дзяржаўнасці: прыгадаць хаця б, што рэктар быў членам урада, а выпускнікі першых 2-х дзесяцігоддзяў адразу займалі высокія пасады.

За першыя 20 год работы БДУ падрыхтаваў для Беларусі 5240 высокакваліфікаваных спецыялістаў-гісторыкаў, юрыстаў, матэматыкаў, фізікаў і г.д. Універсітэт выгадаваў вядомых навукоўцаў, дактароў, педагогаў, такіх як Т.В. Бірыч, Л.А. Арцымовіч, А.Н. Сеўчанка, М.М. Улашчык і інш. З імем універсітэта ў гэты перыяд звязана дзейнасць народнага пісьменніка Беларусі Якуба Коласа, паэта Змітрака Бядулі, выдатнага военачальніка Г.К. Жукава. У аўдыторыях БДУ сфарміравалася цэлая плеяда выдатных, нацыянальна натхнёных паэтаў і пісьменнікаў: Кандрат Крапіва, Паўлюк Трус, Алесь Дудар, Тодар Кляшторны, Пятрусь Броўка, Пятро Глебка, Алесь Салагуб, Максім Лужанін, Сяргей Дарожны, Нічыпар Чарнушэвіч, Мікола Хведаровіч і інш. На жаль, многія з іх згінулі ў змрочныя 30-я гады...

Вялікі удар БДУ нанёсла барацьба з т.зв. "нацдэмаўшчынай" і "ухіламі ў партыі", што разгарнулася ў канцы 20-х — 30-я гады. Многія навукоўцы і студэнты БДУ былі абвешчаны "ворагамі партыі і народа" і рэпрэсаваны: акадэмікі В.К. Шчарбак, П.Я. Панкевіч, Ц.Л. Бурстын, прафесары У.К. Дыдырка, Я.К. Успенскі, В.Д. Дружыц, А.А. Смоліч, М.М. Піятуховіч, І.І. Замоцін і інш. З сямі рэктараў даваеннага часу шэсць (у тым ліку У.І. Піцэта) былі рэпрэсаваны. У 1941 годзе быў расстраляны былы студэнт БДУ, герой Іспаніі і Халхін-Гола, двойчы Герой Саюза генерал-лейтэнант Я.У. Смушкевіч.

Рэпрэсіі затармазілі развіццё ўніверсітэта, але не спынілі. Менавіта ў 1930-я гады намаганнямі кіраўніцтва БДУ і яго выкладчыкаў канчаткова склалася факультэцкая структура, якая атрымала сваё развіццё ў далейшым. У гэты перыяд пачалі працу біялагічны, хімічны, фізіка-матэматычны, гістарычны, геаграфічны, філалагічны факультэты. Напярэдадні 20-гадовага юбілею БДУ



ГРАМАДСКАЕ ЖЫЦЦЕ

БЕЗ ЖАНЧЫН — НІКУДЫ

У гэтым месяцы прадстаўніцы Савета Саюза жанчын БДУ сустрэліся не толькі з журналістамі нашай газеты, але і з журналістамі рэспубліканскіх сродкаў масавай інфармацыі. Яны паспрабавалі давесці да шырокай грамадскасці, у якім накірунку дзейнічаюць і збіраюцца дзейнічаць надалей. Ларыса Міхайлаўна Няхай, напрыклад, якая таксама з'яўляецца членам Савета, расказала прысутным аб праграме "Наша багацце — нашы дзеці", а больш дакладна — аб мерапры-

ствах для шматдзетных мам, якое прайшло ў рамках гэтага праекта. Дарэчы, апошняе адбылося не так даўно ў цёплай неформальнай абстаноўцы: пад спеў хору народнай песні "Родніца", — і многім запомнілася.

Тамара Пятроўна Каратаева, вядомая ўсім як намеснік дэкана хімічнага факультэта, пазнаёміла журналістаў з тым, што робіць Саюз жанчын для дзяцей, супрацоўнікаў універсітэта. А менавіта, арганізоўвае для іх экскурсіі па

універсітэце, знаёміць дзяцей з тым, чым займаюцца іх бацькі ў нашай навучнай установе, чым і падымае бацькоўскі аўтарытэт у вачах малых. Дзеці ўжо пабывалі на геаграфічным і хімічным факультэтах. Хутка пабываюць на факультэце прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі і гістарычным факультэце. Ад гэтага толькі выйграе іх круггляд.

Вольга Леанідаўна Жук гаварыла аб універсітэцкім клубе "Студэнцкая сям'я — XXI стагоддзе".

Больш падрабязна пра яго мы ўжо расказвалі ў папярэднім нумары нашага выдання.

Рысу сказанаму сваімі калегамі падвяла Святлана Рыгораўна Савіна, старшыня Савета Саюза жанчын. Яна папрасіла ўдзельнікаў прэс-канферэнцыі звярнуць увагу на той факт, што ўсе праграмы, якія сёння ажыццяўляюцца, адлюстроўваюць тры накірункі, на якія зрабіў стаўку ў сваіх дзеяннях Саюз жанчын. А менавіта: міласэрнасць, ініцыятыва і творчасць. Як перспектыва — навукова-даследчы напрамак. Як бачым, без жанчын нікуды.

Вольга АНІНА

ХОЦЬ МАЛАДЫ, АЛЕ ДАВОЛІ ЗНАЧНЫ

На пачатку гэтага месяца адзначыў свой юбілей адзін з самых маладых факультэтаў нашага ўніверсітэта — факультэт міжнародных адносін. І хаця юбілей накуль невялікі (усяго 5 гадоў), але сам факультэт ужо мае досыць гучную славу.

Гісторыя факультэта бярэ пачатак з 1 кастрычніка 1995 года — дня, калі рэктар Белдзяржуніверсітэта падпісаў загад пра стварэнне на базе аддзяленняў “міжнародныя адносіны”, “міжнароднае права” і “міжнародныя эканамічныя адносіны”, якія ўваходзілі ў склад гістарычнага, юрыдычнага і філасофска-эканамічнага факультэтаў, факультэта міжнародных адносін.

З першых дзён існавання ФМА пачалася праца па стварэнні новых кафедраў, іх кваліфікацыя, развіццё матэрыяльнай і навукова-тэхнічнай базы новай структуры. Увосень 1997 года факультэт атрымаў магчымасць пераехаць у асобны будынак па вуліцы Акадэмічнай.

За час свайго існавання факультэт міжнародных адносін стаў адным з найбольш прэстыжных навуковых падраздзяленняў універсітэта і ўсёй вышэйшай школы краіны. Тут навучаецца каля 1000 студэнтаў, павышаюць сваю кваліфікацыю больш за 50 магістрантаў, аспірантаў і дактарантаў. На факультэце навучаецца каля 90 замежных студэнтаў з сямі краін далёкага замежжа.

Першы выпуск адбыўся ў чэрвені 1996 года. Зараз выпускнікі факультэта паспяхова прымяняюць атрыманы падчас навучання веды ў міністэрстве замежных спраў Беларусі, у іншых знешнеэканамічных і знешнепалітычных арганізацыях, у розных сферах

дзеянсці ў Беларусі і па-за яе межамі. Яно і зразумела.

Падрыхтоўка спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі ажыццяўляецца на аддзяленні міжнародных адносін, міжнароднага права, сусветнай эканомікі і міжнародных эканамічных адносін, міжнароднага турызму, мытнай справы. Навучальныя праграмы на ўсіх спецыяльнасцях прадугледжваюць інтэнсіўнае вывучэнне замежных моваў. На сённяшні дзень у студэнтаў гэтага факультэта ёсць магчымасць вывучыць 12 замежных моваў. У бліжэйшы час плануецца пашырыць гэты спіс да 20. У планах факультэта — адкрыццё новай спецыяльнасці “рэгіяналістыка (усходазнаўства)”.

Навучальны і навуковы працэс на факультэце забяспечваюць 8 кафедраў, на якіх працуе больш за 160 выкладчыкаў (у тым ліку 10 прафесараў, каля 70 дацэнтаў і кандыдатаў навук). У гэтым навуковым годзе адкрываюцца кафедры мытнай справы і міжнароднага прыватнага і еўрапейскага права. Для правядзення заняткаў, чытання спецыяльных лекцыйных курсаў запрашаюцца выкладчыкі кафедраў іншых факультэтаў нашага ўніверсітэта: ВНУ, кіраўнікі і супрацоўнікі Нацыянальнай акадэміі навук, міністэрстваў і ведамстваў краіны, вядомыя дзеячы навукі і культуры Беларусі.

Вольга АНІНА

КОМПАС ПЕРШАКУРСНІКА

ПАСВЯЧЭННЕ Ў СТУДЭНТЫ

11 кастрычніка на геаграфічным факультэце ладзілася пасвячэнне ў студэнты.

З 17 гадзін працавала паласа перашкод, складзеная з 8 конкурсаў. Першы з іх прадугледжваў веданне імёнаў і імёнаў бацьку выкладчыкаў. Падчас другога працяраўся геаграфічны круггляд — студэнты павінны былі называць на прапанаваную назву мацерыка геаграфічныя аб’екты, што там знаходзяцца. І калі ў першых конкурсах усе залежала ад студэнтаў, то наступны конкурс прадугледжваў “фактар удачы” — патрэбна было ўгадаць, у якой руцэ манета, арол выпадзе ці рэшка. Найбольш складаным быў “лічбавы” конкурс, калі прапанавалася запамінаць 9 розных лікаў, а потым адказаць на каверзныя пытанні вядучага. Потым патрабавалася на памяць называць свой расклад у прапанаванага дні тыдня, выказаць свой давер (ці недавер) да называных геаграфічных фактаў, з завязанымі вачыма наліць ваду паміж рыскамі. Ну, а напрыканцы паласы быў своеасаблівы “дартс”, калі прапанавалася трапіць з трох спроб у фотаздымак намес-

ніка дэкана па выхаваўчай рабоце М.В. Кухарчыка (з яго ведама). Сведчаннем аб праўленай мужнасці быў штамп на твары.

Акрамя здольнасцей, на паласе першаккурснікам прапанавалася прадэманстраваць свае артыстычныя здольнасці. Кожная група рыхтавала свой міні-канцэрт.

Спадабалася ўсім: і студэнтам, і выкладчыкам. Так, куратары з кафедраў геадэзіі і картаграфіі адзначалі, што студэнты вельмі ўпэўненыя наліваюць — добрыя картографы атрымаюцца. Ну, а студэнты адзначалі, што паласа была цікавай і вясёлай.

Пераможцамі паласы сталі тры студэнты, а таксама група з 19 чалавек, якая ішла па паласе апошняй.

Вечарына на факультэце завяршылася традыцыйна — гімнам геафака. А жадаючыя змаглі працягнуць свята на начной дыскацецы, што праходзіла ў дыскаклубе “Юла”.

Вадзім ЗУБРЫЦКІ,
адказны за інфармацыйны сектар
маладзёжных арганізацый геафака

АДЗНАЧАЙЦЕ РАЗАМ З ЮРЫСТАМІ

Юрыдычны факультэт святкуе свой дзень нараджэння таксама ў канцы кастрычніка, як і БДУ. Чаму так атрымалася? З гэтым пытаннем мы звярнуліся да дэкана юрфака Валерыя Мікалаевіча Гадунова. Яму слова.

— Мы доўга шукалі форму, з дапамогай якой хацелі выказаць нешта асаблівае сярод паўсядзённага і напружанага жыцця юрыдычнага факультэта. Было поўнае аднадушша: Дні факультэта праводзіць неабходна. Але калі? Выказвалася думка, у прыватнасці, прымеркаваць гэтыя дні да святаў Рэспублікі Беларусь — Дня Канстытуцыі ці Дня юрыста. У рэшце рэшт, мы вырашылі праводзіць Дні юрыдычнага факультэта ў кастрычніку, бо вядзем свой летатніс з моманту адкрыцця Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта: у ліку першых студэнтаў БДУ былі і студэнты-юрысты. І вось ужо некалькі гадоў запар у канцы кастрычніка праводзяцца Дні юрыдычнага факультэта. Сёлета яны адбудуцца 27—28 кастрычніка.

Праграма Дзён факультэта звычайна разлічаная на два дні. У яе ўваходзяць мерапрыемствы, накіраваныя як на падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў з вышэйшай юрыдычнай адукацыяй, так і на развіццё творчых здольнасцяў студэнтаў, аспірантаў і супрацоўнікаў факультэта, а таксама проста для адпачынку калектыву.

Сёлета, як і ў 1999 годзе, зноў адбудзецца міжнародная канферэнцыя студэнтаў і аспірантаў на тэму “Актуальныя праблемы дзяржавы і права на сучасным этапе”. У ёй прымуць удзел каля 100 студэнтаў і аспірантаў нашага факультэта, а таксама больш за 50 студэнтаў і аспірантаў беларускіх і замежных ВНУ. У прыватнасці, паступілі заяўкі на ўдзел у канферэнцыі ад прадстаўнікоў Люблінскага ўніверсітэта (Польшча), Маскоўскага і Санкт-Пецярбургскага ўніверсітэтаў (Расія), Кіеўскага ўніверсітэта (Украіна) і інш. Апрача таго, у рамках дамоўленасці паміж юрыдычным факультэтам БДУ і факультэтам права і адміністрацыі Люблінскага ўніверсітэта будзе праведзены міжнародны навуковы семінар “Рэформа заканадаўства ў сферы барацьбы са злачыннасцю ў Рэспубліцы Беларусь і Рэспубліцы Польшча”.

Падчас Дзён факультэта пройдуць таксама разнастайныя конкурсы, віктарыны, сустрэчы і г.д. Закончыцца святаванне канцэртамі зорак эстрады і дыскатэкай у Палацы культуры і спорту чыгуначнікаў.

І хаця Дні факультэта патрабуюць доўгай, сур’ёзнай падрыхтоўкі, яны заўсёды праходзяць весела, захапляльна і пакідаюць ва ўсіх чудаковыя ўражанні і прыемныя ўспаміны.

Распытвала Вольга АНІНА

ПРАВІЛЬНЫЯ АДКАЗЫ НА ПЫТАННІ КОНКУРСУ “ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ ГІСТОРЫЮ БДУ?”

(Пытанні конкурсу гл. у “Беларускім універсітэце” № 11 (1823) за 28 верасня 2000 г.)

1. 11 ліпеня 1921 года ў гарадскім тэатры адбылося ўрачыстае адкрыццё універсітэта. 30 кастрычніка 1921 года ў БДУ прайшло першае ўрачыстае пасяджэнне з нагоды фактычнага пачатку заняткаў.

2. Якуб Колас.

3. Лейпцыгскі універсітэт. Яго Балтыйскі і Славянскі інстытуты звярнуліся да праўлення БДУ з просьбай высласць першыя выпускі “Прац БДУ” (лістапад 1923 года).

4. 20 лютага 1925 года — першы выпуск факультэта грамадскіх навук: юрысты і эканамісты.

5. Г.К. Жукаў, маршал Савецкага Саюза; у той час камандзір асобнага кавалерыйскага палка, выкладчык ваеннай падрыхтоўкі ў БДУ.

6. Я.У. Смушкевіч, генерал-лейтэнант, начальнік ВПС РСЧА, герой Іспаніі і Халхін-Гола.

7. Магазінная — Універсітэцкая — Кірава.

8. Будынак гістарычнага факультэта БДУ. Будынак узведзены ў 1863 годзе. У пачатку XX ст. там знаходзілася мужчынская гімназія Фальковіча. У 1921 годзе — праўленне БДУ. Будынак перароблены пасля вайны.

9. У.І. Пічэта (1921–1929) — Я.П. Каранеўскі (1929–1931). Будаўніцтва доўжылася з 1927 па 1930 гады.

10. Жнівень 1930 года, на базе медфака створаны Мінскі медыцынскі інстытут. 7 ліпеня

1931 года ператвораны: факультэт народнай гаспадаркі — інстытут народнай гаспадаркі — БДЭУ; факультэт права і савецкага будаўніцтва — Мінскі юрыдычны інстытут (1932) — юрфак БДУ (1954); хіміка-тэхналагічны факультэт — хіміка-тэхналагічны інстытут — БПІ (1933) — БПА; сацыяльна-гістарычнае і літаратурна-лінгвістычнае аддзяленні педфака — Вышэйшы педагогічны інстытут — МПІ (1931) — БДПУ.

11. 1929 — “Ленінскім шляхам”, 1931 — “За пралетарскія кадры”, 1935 — “За ленінскія кадры”, 1947 — “За сталінскія кадры”, 1955 — “Беларускі універсітэт”

12. Аўтар твораў — пісьменнік Янка Маўр (Фёдарэў Іван Міхайлавіч — бацька Фёдарэва Фёдора Іванавіча).

13. Кастрычнік 1943 года; станцыя Сходня пад Масквою.

14. Прафесар У.М. Перцаў, дацэнт Ф.І. Шмыгаў (1945 год).

15. 12 сакавіка 1954 года, разам са студэнтамі іншых ВНУ Мінска.

16. Л.А. Арцымовіч (выпускнік 1928 года), М.А. Барысевіч (выпускнік 1950 года), А.А. Брыш (выпускнік 1940 года), А.Н. Сеўчанка (выпускнік 1931 года), Ф.І. Фёдарэў (выпускнік 1931 года).

17. 2 ліпеня 1958 года закладзены падмурак корпуса.

18. 30 студзеня 1978 года — ордэнам

Дружбы Сацыялістычнай Рэспублікі В’етнам. 19. Асноўныя факультэты БДУ — 2000 і гады іх стварэння:

Біялагічны — 1931

Геаграфічны — 1934

Гістарычны — 1934

Журналістыкі — 1944

Механіка—матэматычны — 1958

Міжнародных адносін — 1995

Прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі — 1970

Радыефізікі і электронікі — 1976

Фізічны — 1958

Філалагічны — 1939

Філасофіі і сацыяльных навук — 1999

Хімічны — 1931

Эканамічны — 1999

Юрыдычны — 1954

Падрыхтоўчы для замежных грамадзян — 1961

20. Рэктары БДУ: У.І. Пічэта (1921—1929), Я.П. Каранеўскі (1929—1931), І.Ф. Ермакоў (1931—1933), А.І. Дзякаў (1934—1936), Н.М. Бладыка (1937), У.С. Бабраўніцкі (1938), П.П. Савіцкі (1938—1946), У.А. Тамашэвіч (1946—1949), І.С. Чымбург (1949—1952), К.І. Лукашоў (1952—1957), А.Н. Сеўчанка (1957—1972), У.М. Сікорскі (1972—1978), У.А. Белы (1978—1983), Л.І. Кісялеўскі (1983—1989), Ф.М. Капуцкі (1989—1996), А.У. Казулін (з 1996).

СПОРТПЛЯЦОУКА

СПАРТЫЎНАЕ АРЫЕНТАВАННЕ — МАСАВЫЯ СПАБОРНИЦТВЫ, І ПЕРАМАГАЮЦЬ У ІХ МАЦНЕЙШЫЯ

Тое, што спорт — гэта добра, а спартыўнае арыентаванне яшчэ лепш, ведаюць у нашым універсітэце, бадай, толькі радыёфізікі ды біёлагі. Менавіта апошнія вось ужо каля пяці гадоў прымаюць актыўны ўдзел у такога кшталту спаборніцтвах. І прысвячаюць іх апошнія два гады памяці Станіслава Фёдаравіча Рыжанкова, які ў свой час быў ініцыятарам развіцця спартыўнага арыентавання ў БДУ. Сёлета 8 кастрычніка радыёфізікі і біёлагі зноў сабраліся на Волкавіцкім вадасховішчы, але ўжо пад пільнай увагай Віктара Віктаравіча Жукава, старшага выкладчыка кафедры фізвыхавання і спорту нашага ўніверсітэта. Менавіта з яго дапамогай такія спаборніцтвы сталі традыцыяй у нашай навучальнай установе. Як правіла, юнакі і дзяўчаты збіраюцца на іх увосень і ўвесну. Для многіх гэта не толькі бег з картай па незнаёмай

мясцовасці, але ў першую чаргу масавы выезд на прыроду, гарбата і песні пад гітару пасля старту.

Такое мерапрыемства цікавае яшчэ і сваёй масавасцю. У кастрычніку, напрыклад, у ім прынялі ўдзел каля 400 студэнтаў. Уяўляецца, колькі спатрэбілася часу і намаганняў Віктару Віктаравічу Красільнікову, галоўнаму суддзі спаборніцтваў і галоўнаму трэнеру зборнай БДУ па спартыўным арыентаванні, каб належным чынам забяспечыць судзейства? Зразумела, не абышлося тут без дапамогі яго гадаванцаў. І трэба сказаць, са сваёй задачай яны справіліся як мае быць. Адкрывае першынство радыёфізікаў і біёлагаў па спартыўным арыентаванні адбылося. Яго пераможцы ўжо вядомыя.

Сярод юнакоў лідзіравалі радыёфізікі. У бегу на дыстанцыю 4,5 км з 10 пікетами першае месца заняў Юрый Іванюковіч,

студэнт першага курса радыёфізічнага факультэта. Яго паказчык — 33 хвіліны 45 секунд. На другім месцы аказаўся другакурснік Арцём Яўцюхін (34 хвіліны 11 секунд). Трэцім стаў першакурснік Віктар Дзедаў (34 хвіліны 23 секунды).

Дзяўчаты беглі на дыстанцыю 3,5 км. Лідзіраваў ужо біяфак. На першым месцы апынулася Вольга Рабко, студэнтка першага курса біялагічнага факультэта. Яе паказчык — 29 хвілін 58 секунд. Другое месца заняла трэцякурсніца Юлія Куляшова (32 хвіліны 21 секунда). Трэцяе месца дасталася першакурсніцы Таццяне Броскай (36 хвілін 17 секунд).

Запомніце і гэтыя прозвішчы. Бо стаць першымі сярод 400 чалавек не так ужо і лёгка.

Выкладчык Віктар Віктаравіч Жукаў, пра якога ішла гаворка крыху вышэй, гаворыць, што свае здольнасці ў масавым спар-

тыўным арыентаванні могуць паказаць і студэнты іншых факультэтаў. Калі ласка, у наступны раз, увесну. Галоўнае — жаданне і разуменне ўсёй карысці і непаўторнасці моманту. Ну і, вядома, захапленне спортам.

Няблага будзе, калі і на больш высокім узроўні паставяцца да спаборніцтваў сур’ёзна. Быў адзін раз, калі біялагічны факультэт прафінансаваў спартыўнае арыентаванне. Юнакі і дзяўчаты змаглі тады купіць нават торты і іншыя прысмакі да стала пасля старту. Аднак гэта быў, як кажуць, шчаслівы выпадак. Цяпер, як і заўсёды, студэнты самі арганізуюць сабе свята. Ды што свята, сама справа церпіць. Напрыклад, сёлета грошы знайшлі толькі на 100 каларовых картаў мясцовасці для спартыўнага арыентавання. І гэта пры тым, што ўдзельнікау — 400.

Ганна АНАТОЛЬЕВА

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Заснавальнік газет —
БЕЛАРУСКИ
ДЗЯРЖАВНЫ
УНИВЕРСИТЕТ

Газета зарэгістравана Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па друку.
Рэгістрацыйнае пасведчанне №149 ад 28 чэрвеня 1996 года.

Газета надрукавана ў Выдавецкім
цэнтры Беларускага ўніверсітэта.
220030, г. Мінск,
вул. Чырвонаармейская, 6
Ум. друку, арк. 1

Падпісана да друку ў 12.00

26 кастрычніка
Зак. 732у
Т. 1000 экз.



Адрас рэдакцыі:
220080, Мінск-80,
Універсітэцкі гарадок,
вул. Багдзінская, 7,
паверт 4, пакой 411,
тэлефон 209-53-45.

Рэдактар Т.М. КАЗАК

Газета ўзнагароджана
Ганаровай граматай
Вярхоўнага Савета БССР
Камп’ютарная вёрстка
Яўгена Балаша